

KONCEPT i GLAVNI PLAN I Gradski biciklistički promet + brdski biciklizam

OTOK LOŠINJ

Općine: Mali Lošinj

sadrži: Okvirne uvjete, analizu, sintezu, glavni plan, troškovnik - infrastruktura brdskog biciklizma

Sastavio

BikePlan AG, Brückenweg 8, 3930 Visp

Razdoblje obrade

ožujak 2018. do ožujka 2019.

Naručitelj

Mali Lošinj Tourist Board

BikePlan

Bike specific destination development
and spatial planning

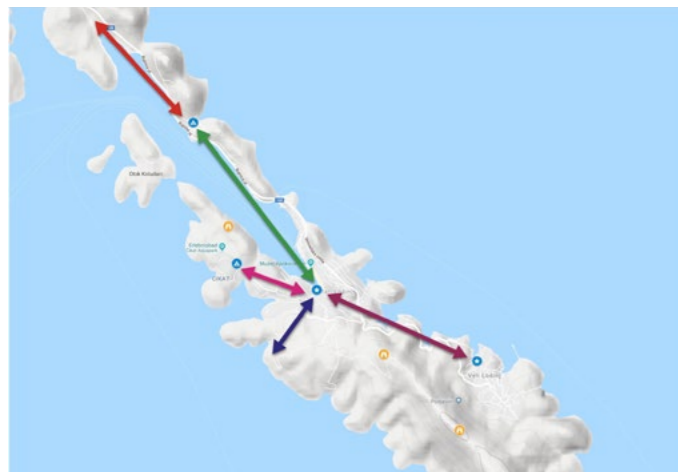
Analiza biciklističke mreže

Osim postojeće biciklističke staze za najam brod MCP Iznajmljivanje u smjeru kampa Poljana i biciklističke rampe od Veloselske veste prema Valdarke ul. još ne postoji biciklistička infrastruktura. Time danas mjesta i važna odredišta nisu međusobno povezani za biciklistički promet. Buduću je mrežu prema tome potrebno izgraditi od temelja. U Malom Lošinj u luci i u centru danas već djelomično postoji zabrana vožnje za bicikliste ili promet nije moguć u oba smjera što predstavlja znatan nedostatak za biciklistički promet. Upravo u ljetnim mjesecima na rivi i na drugim gradskim šetnicama postoji velika frekventnost pješaka. Šetnice uz plažu s današnjim presjekom najvećim dijelom nisu prikladne za biciklističke staze i moraju se proširiti za korištenje za bicikliste. Na glavnim prometnicama, posebice cesti između kampa Poljana i Osora, se situacija za biciklistički promet zbog velikih brzina motornih vozila i raspoloživog prostora na glavnim prometnicama ocjenjuje opasnom i neatraktivnom. Također nedostaje koncept signalizacije kako bi se biciklisti mogli sigurno usmjeravati iz i prema Malom Lošinj.

Za uspostavljanje aktivno korištene biciklističke mreže najvažnije je da se u gradu Mali Lošinj prije svega u centru i u pristaništu izgradi atraktivna osnovna mreža s dobrim usmjeravanjem. Ona čini središte buduće biciklističke mreže i uspostavlja najvažnije poveznice s mjestima Veli Lošinj, Čikat, Sunčana Uvala te kampom Poljana koji su udaljeni manje od 5 km - optimalna udaljenost za biciklistički promet. Zatim je potrebno osigurati priključenje u smjeru Osora. Najvažnije je da se međusobno povežu ta važna mjesta. Također bi bila praktična i korisna direktna povezanost između Čikata i Velog Lošinja.

Sporedna ulica u centru po kojoj ne mogu voziti biciklisti

Shema s poveznicama prema važnim odredištima

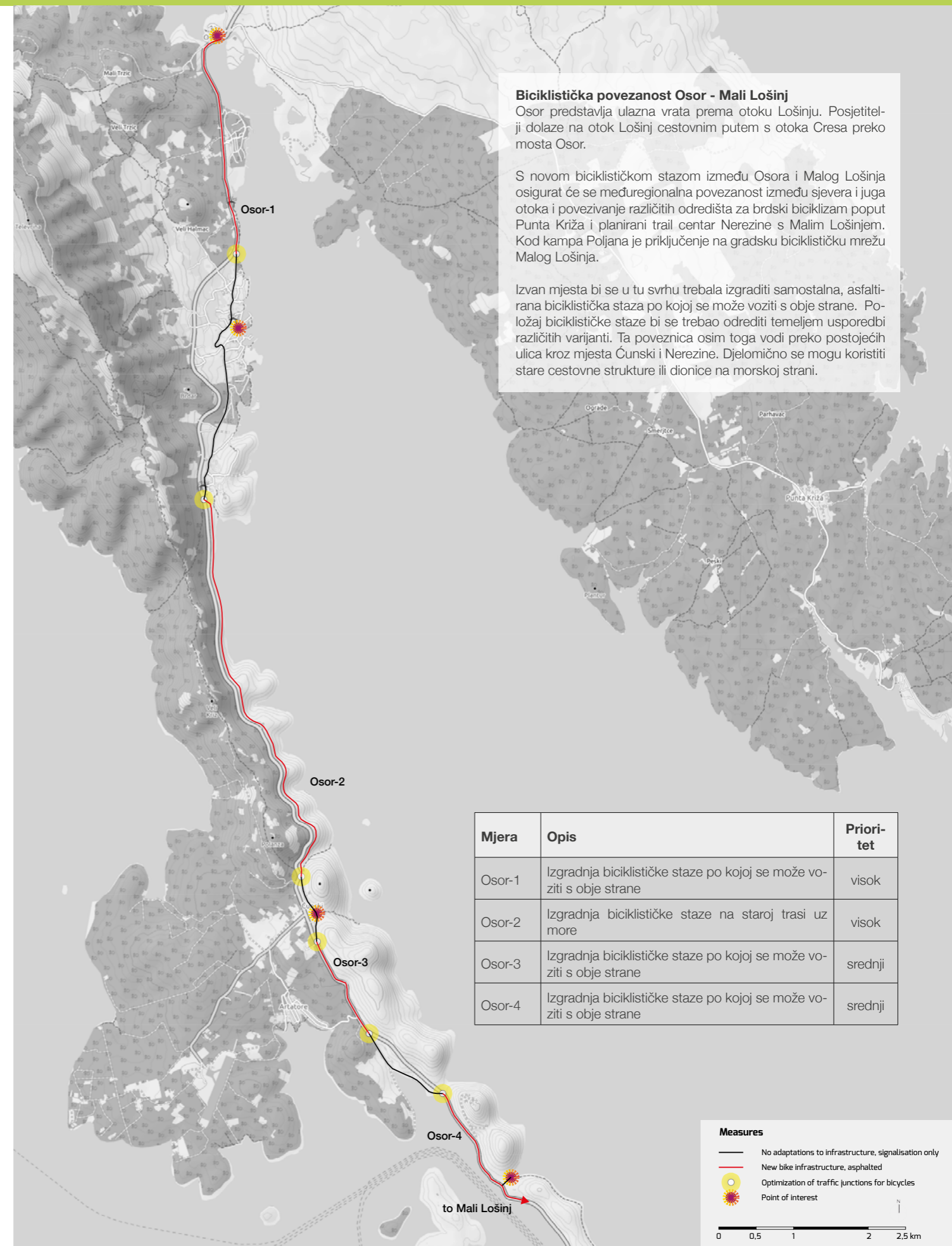
Glavna prometnica od Osora prema Lošinj - nedostaje biciklistički trak. (Izvor: Google)

Zabranu vožnje za bicikliste na rivi

Šetnica uz plažu Mali > Veli s preuskim presjekom za biciklističku stazu

Biciklistička povezanost Osor - Mali Lošinj

Osor predstavlja ulazna vrata prema otoku Lošinj. Posjetitelji dolaze na otok Lošinj cestovnim putem s otoka Cres preko mosta Osor.

S novom biciklističkom stazom između Osora i Malog Lošinja osigurat će se međuregionalna povezanost između sjevera i juga otoka i povezivanje različitih odredišta za brdski biciklizam poput Punta Križa i planirani trail centar Nerezine s Malim Lošinjem. Kod kampa Poljana je priključenje na gradsku biciklističku mrežu Malog Lošinja.

Izvan mjesta bi se u tu svrhu trebala izgraditi samostalna, asfaltirana biciklistička staza po kojoj se može voziti s obje strane. Položaj biciklističke staze bi se trebao odrediti temeljem usporedbe različitih varijanti. Ta poveznica osim toga vodi preko postojećih ulica kroz mjesta Čunski i Nerezine. Djelomično se mogu koristiti stare cestovne strukture ili dionice na morskoj strani.

Mjera	Opis	Prioritet
Osor-1	Izgradnja biciklističke staze po kojoj se može voziti s obje strane	visok
Osor-2	Izgradnja biciklističke staze na staroj trasi uz more	visok
Osor-3	Izgradnja biciklističke staze po kojoj se može voziti s obje strane	srednji
Osor-4	Izgradnja biciklističke staze po kojoj se može voziti s obje strane	srednji

Measures

- No adaptations to infrastructure, signalisation only
- New bike infrastructure, asphalted
- Optimization of traffic junctions for bicycles
- Point of interest

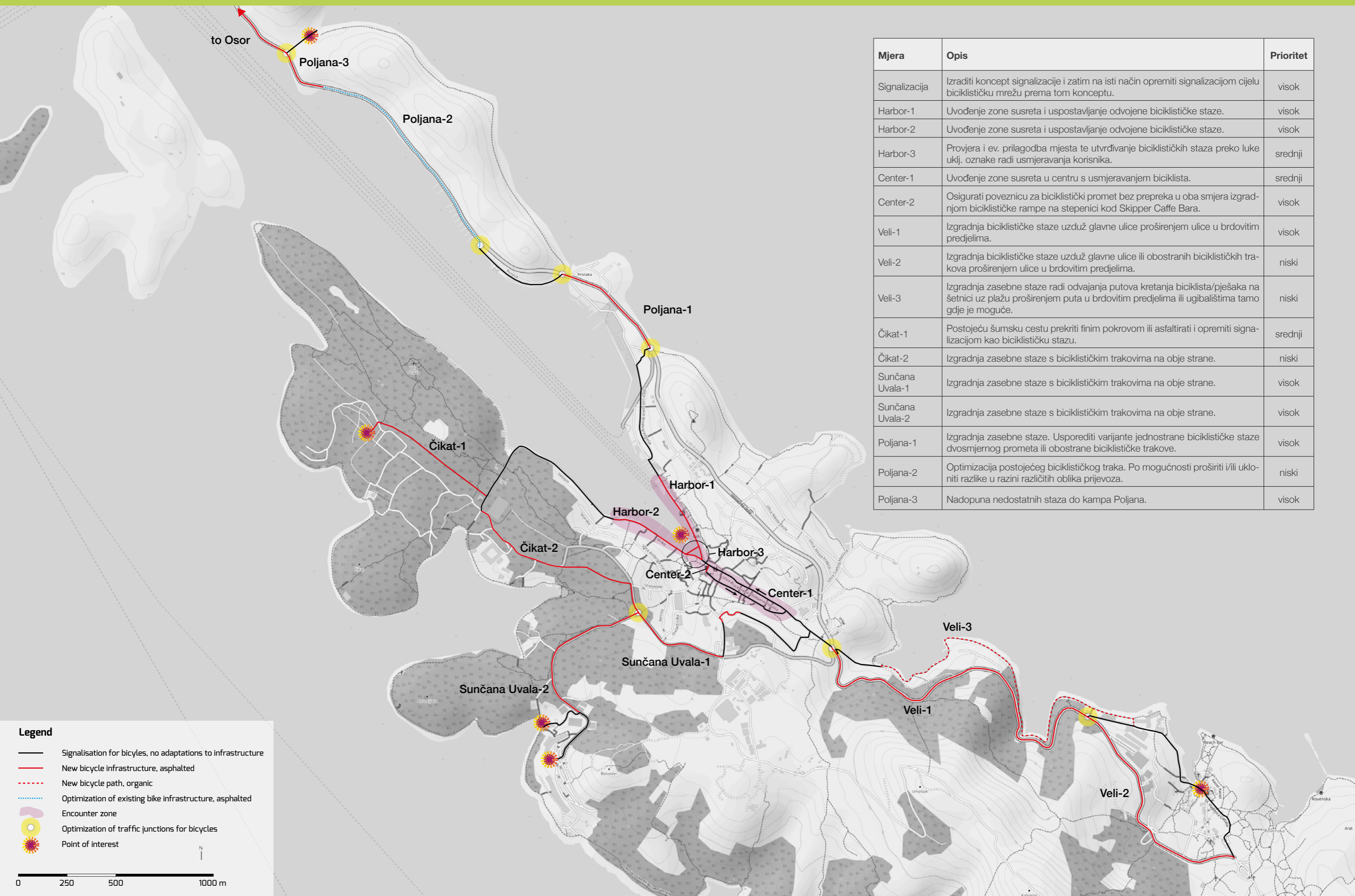
to Osor

Bicycle network elements

- Harbour promenade encounter zone
- Mali Lošinj center encounter zone
- Fast connection Mali Lošinj to Veli Lošinj
- Beach connection Mali Lošinj to Veli Lošinj
- Veli Lošinj center
- Connection Mali Lošinj to Čikat
- Connection Mali Lošinj to Sunčana Uvala
- Supplement connection Čikat to Sunčana Uvala
- Connection Mali Lošinj to Camping Poljana
- Connection Camping Poljana to Osor
- Connection points of routes
- ☀ Point of interest

0 250 500 1000 m

Mjera	Opis	Prioritet
Signalizacija	Izraditi koncept signalizacije i zatim na isti način opremiti signalizacijom cijelu biciklističku mrežu prema tom konceptu.	visok
Harbor-1	Uvođenje zone susreta i uspostavljanje odvojene biciklističke staze.	visok
Harbor-2	Uvođenje zone susreta i uspostavljanje odvojene biciklističke staze.	visok
Harbor-3	Provjera i ev. prilagodba mjesta te utvrđivanje biciklističkih staza preko luke uklj. oznake radi usmjeravanja korisnika.	srednji
Center-1	Uvođenje zone susreta u centru s usmjeravanjem biciklista.	srednji
Center-2	Osigurati poveznicu za biciklistički promet bez prepreka u oba smjera izgradnjom biciklističke rampe na stepenici kod Skipper Caffè Bara.	visok
Veli-1	Izgradnja biciklističke staze uzduž glavne ulice proširenjem ulice u brdovitim predjelima.	visok
Veli-2	Izgradnja biciklističke staze uzduž glavne ulice ili obostranih biciklističkih trakova proširenjem ulice u brdovitim predjelima.	niski
Veli-3	Izgradnja zasebne staze radi odvajanja putova kretanja biciklista/pješaka na šetnici uz plažu proširenjem puta u brdovitim predjelima ili ugibalištima tamo gdje je moguće.	niski
Čikat-1	Postojeću šumsku cestu prekriti finim pokrovom ili asfaltirati i opremiti signalizacijom kao biciklističku stazu.	srednji
Čikat-2	Izgradnja zasebne staze s biciklističkim trakovima na obje strane.	niski
Sunčana Uvala-1	Izgradnja zasebne staze s biciklističkim trakovima na obje strane.	visok
Sunčana Uvala-2	Izgradnja zasebne staze s biciklističkim trakovima na obje strane.	visok
Poljana-1	Izgradnja zasebne staze. Usporediti varijante jednostrane biciklističke staze dvosmjernog prometa ili obostrane biciklističke trakove.	visok
Poljana-2	Optimizacija postojećeg biciklističkog traka. Po mogućnosti proširiti i/ili ukloniti razlike u razini različitih oblika prijevoza.	niski
Poljana-3	Nadopuna nedostatnih staza do kampa Poljana.	visok

- Legend**
- Signalisation for bicycles, no adaptations to infrastructure
  - New bicycle infrastructure, asphalted
  - - - New bicycle path, organic
  - · · · Optimization of existing bike infrastructure, asphalted
  - Encounter zone
  - Optimization of traffic junctions for bicycles
  - Point of interest

0 250 500 1000 m

Harbor-1: Zona susreta na rivi

Riva se pomoću organizacijskih mjera može preoblikovati u zonu susreta. To bi poboljšalo istovremeno kretanje pješaka i biciklista. Područje između kanala za vodu i ugostiteljske zone se pritom dijeli na biciklističku i pješačku površinu što smanjuje pješačku površinu u usporedbi s današnjom situacijom. Pješačku površinu treba postaviti uz ugostiteljsku stranu i time će služiti i kao predpodručje iz kojeg se u šetnji može npr. proučavati jelovnik. Kanal za vodu sa strane luke bi pak time na prirodan način odvajao područje za biciklistički promet od pješačkog područja.

Na rivi će pritom i dalje biti zabranjen promet za motorna vozila. Iznimka su dostave za lokale koji su smješteni na rivi. Pristup se može ograničiti za razdoblja s malo pješaka i biciklista. To bi posebice moglo biti moguće u ranim jutarnjim satima.

Preporuča se provesti pilot fazu uključujući praćenje. Temeljem rezultata praćenja u drugom će koraku biti ev. potrebne prilagodbe.

Referentna slika biciklističkog parkinga u starom gradu

Mjere

- prilagodba signalizacije: oznake na tlu služe kao navigacijski sustav za korisnike
- biciklističko područje min. širine od 2 m; piktogrami bicikla na tlu u oba smjera
- pješačko područje: piktogrami pješaka na tlu
- postaviti mjesta za odlaganje bicikala na koja se može priključiti okvir (zaštita od krađe)

Mjere se mogu provesti s malo financijskog troška i kratkoročno.

Signalizacija u zoni susreta

Što je zona susreta?

Zona susreta je oblik usporavanja prometa u kojoj pješaci imaju prednost pred vozilima. Njen cilj je veća atraktivnost prometnica i veća sigurnost u prometu na način da stambena i poslovna korištenja imaju veću važnost nego prometna funkcija te da se poboljšaju uvjeti boravka i prometa za pješački i biciklistički promet. Područja primjene su raznolika i obuhvaćaju uglavnom mjesta s gustim pješačkim i biciklističkim prometom kao što je slučaj na rivi:

- načelo malih brzina: maksimalna brzina od 20 km/h
- pješaci imaju prednost
- poboljšanje koegzistencije / povećanje obostranog uvažavanja
- prelaženje kolnika za pješake na određenim mjestima
- moguće su dostave i parkirališta za kratkoročno parkiranje

Primjer piktograma bicikla (izvor: radkompetenz.at)

Jasno označavanje biciklističkih staza

Signalizacija s konceptom

Kako bi se izradila jedinstvena, vrlo kvalitetna i dobro čitljiva biciklistička mreža, na početku je potrebno razraditi koncept signalizacije. Pritom je cilj razraditi prepoznatljiv jedinstveni standard signalizacije i označavanja koji će se koristiti kod svih projekata te destinacije. Optimalno sadrži piktograme sa strelicama radi usmjeravanja korisnika i opcionalno broj rute. U centru su npr. moguće i točke u boji radi usmjeravanja biciklista. U svakom bi slučaju oznake trebale biti same po sebi razumljive za korisnike kako bi bez mnogo razmišljanja mogli doći od starta do cilja. Oblik i boju je u konceptu signalizacije potrebno provjeriti i utvrditi temeljem političke prihvaćenosti, lokalno korporativnog identiteta itd. te zatim primijeniti u cijeloj mreži.

tiranju treba provjeriti može li se omogućiti prelaženje kolnika cijelom površinom za pješake ili na nekim mjestima pomoću pješačkih traka. Načelno bi po mogućnosti bilo poželjno prelaženje na određenim mjestima u centru koje će biti popraćeno manjim građevinskim zahvatima.

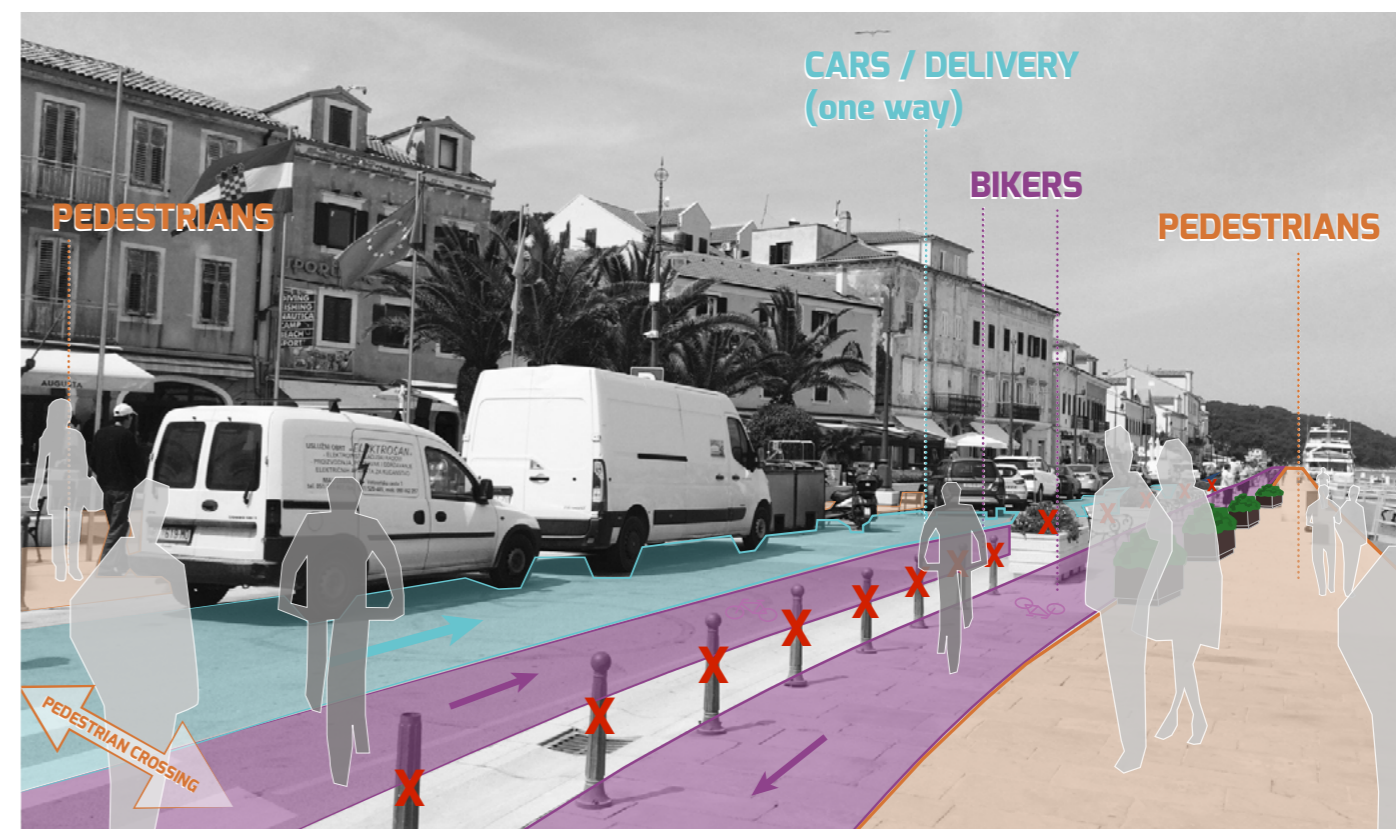
Massnahmen

- prilagodba signalizacije: oznake na tlu služe kao navigacijski sustav za korisnike
- biciklistički trakovi u oba smjera od min. 1.20 m širine; označavanje biciklističkih trakova i piktogrami bicikla
- jednosmjerni režim za promet motornih vozila (status quo)
- ukloniti čunjeve
- pomicanje posuda s biljkama cca. 1/3 u pješačko područje

Za građevinske mjere je potreban detaljan građevinski projekt što iziskuje veće troškove i više vremena za realizaciju.

Vizualizacija Harbor-1: zona susreta na rivi s istočne strane

Vizualizacija Harbor-2: zona susreta na rivi sa zapadne strane

Veli-3: Šetnica uz plažu Mali Lošinj od/prema Velom Lošinju

Šetnica uz plažu predstavlja dodatnu ponudu za direktno i brzo povezivanje preko glavne prometnice. A poveznica stoga treba biti primarno *atraktivna*, pružati bogatstvo doživljaja, ali s *malim tempom*. U potpunosti je moguće i poželjno koristiti zabavne elemente kao npr. blage valove/udubine ili fini ukošeni zavoji na brdovitim predjelima kako bi se postigla raznolikost i zabavna vožnja.

Kako bi se to postiglo i izbjegli sukobi s pješacima, potrebno je odvajanje njihovog kretanja. To se postiže pomoću zasebne biciklističke staze. Biciklistička staza se tamo gdje je moguće u brdovitim predjelima i na istoj razini nadograđuje na postojeću stazu od ploča. Tamo gdje ima dovoljno mjesta do padine i koja je relativno blaga, moguća su mjestimična ponovna uspostavljanja biciklističke infrastrukture kako bi se postigla dodatna promjena.

Vizualizacija - šetnica uz plažu Mali Lošinj od/prema Veli Lošinju

Vizualizacija - šetnica uz plažu od Sv. Martina prema marini

Izorno: Smjestaj razigranih elemenata na šetnicu uz more (izvor: <http://www.rockiesfamilyadventures.com>)

Centar-1, Centar-2 + signalizacija: Zona susreta u centru s biciklističkom rampom i oznakama radi usmjeravanja biciklista

Prelaženje od pristaništa (dolje) s vizualiziranom biciklističkom rampom čini glavno mjesto za osiguranje povezanosti pristaništa u smjeru Velog Lošinja. Rampa bi se načelno trebala oblikovati što ravnije. Optimalno bi bio nagib od 10 % ili manje.

Vizualizacija - usmjeravanje biciklista u centru; teško prelaženje od pristaništa preko biciklističke rampe u Zagrebačku ul.

Centar-1 i signalizacija: Zona susreta u centru i oznake radi usmjeravanja biciklista

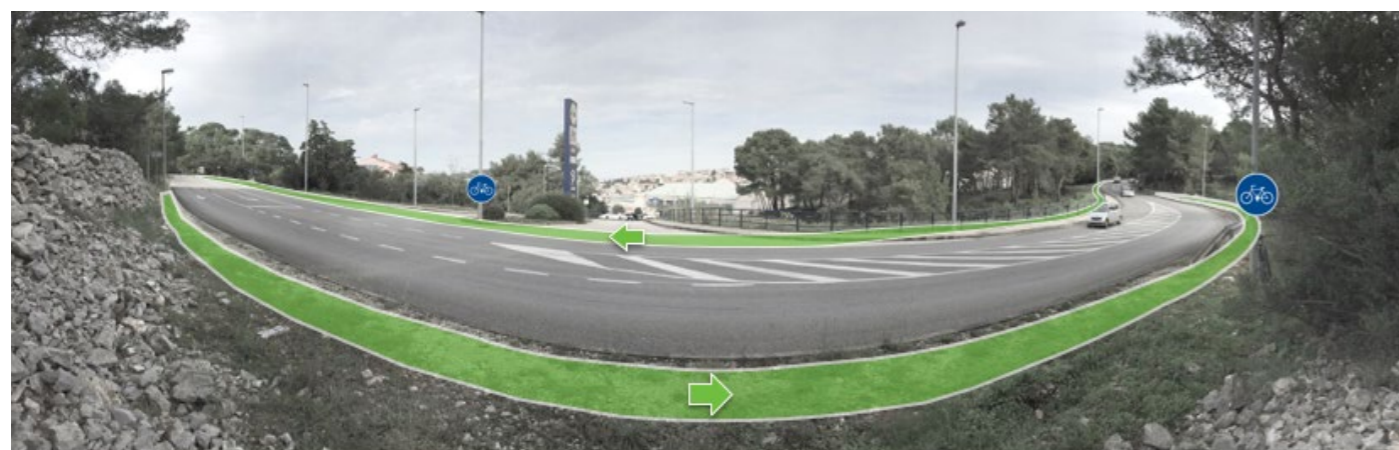
Biciklisti se trebaju usmjeravati pomoću jedinstvenih oznaka prema/kroz centar. U tu svrhu vidi i ispod teksta „Signalizacija s konceptom“ na prethodnoj stranici. Plave točke predstavljaju moguće rješenje za koncept signalizacije. Jednosmjerna ulica Ul. braće Ivana i Stjepana Vidulića se u istočnom dijelu mora u potpunosti oblikovati samo za bicikliste u oba smjera kako bi se moglo postići što direktnije vođenje biciklističkih staza u centru. U tu svrhu se jedan dio kolnika mora koristiti kao biciklistički trak u smjeru jugozapada i postaviti signalizacija „Dozvoljeno za bicikliste“.

Vizualizacija: usmjeravanje biciklista iz/u centar Malog Lošinja

Sunčana Uvala-1 i Čikat-2: Obostrani biciklistički trak na glavnoj prometnici prema Čikatu

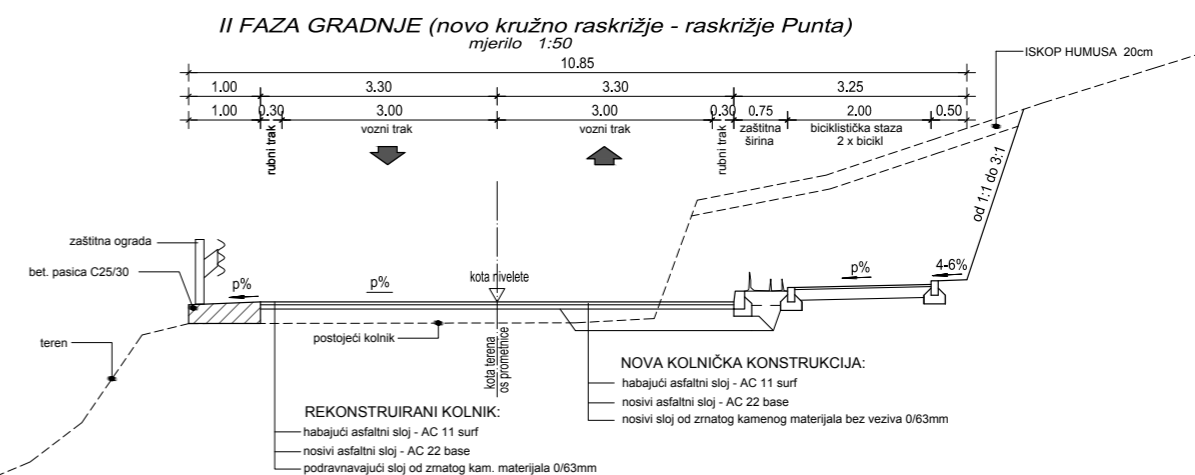
Na prometnici od Malog Lošinja prema Sunčanoj Uvali i Čikatu preko glavne prometnice treba se provesti nedostajuće vođenje bicikala izgradnjom obostranih biciklističkih trakova. To se može izvršiti odmah pored kolnika s nešto širim presjekom ili lagano uvučeno od pločnika. Kod provođenja je kod skretanja i na raskrižjima potrebno osigurati atraktivne i sigurne mogućnosti prelaska za bicikliste. To mogu npr. biti otoci u sredini ili upečatljive oznake na cesti kao pomoć za prelaženje.

Vizualizacija: obostrani biciklistički trak na glavnoj cesti koji je potrebno izgraditi između Čikata/Sunčane Uvale i Velog Lošinja

Veli-1: Izgradnja biciklističke staze uzduž glavne ulice

Izgradnja biciklističke staze paralelno uz glavnu ulicu kako bi se omogućio biciklistički promet na izuzetno važnoj poveznici između Malog Lošinja i Velog Lošinja. Smisla ima proširenje prometnice na brdovitim predjelima. No valjalo bi ispitati što ako se kod proširenja prometnica na brdovitim predjelima biciklistička staza postavlja na strani doline. To bi za bicikliste bilo atraktivnije nego da su „stisnuti“ između padine i automobila.

Presjek aktualnog projekta, Municipality Mali Lošinj - novo planirana biciklistička staza uz glavnu ulicu iz Malog u Veli Lošinj

Tržišni potencijal: Stvaranje vrijednosti pomoću turističke ponude brdskog biciklizma

Brdski biciklizam je posljednjih godina postao vrlo popularan u središnjoj Europi. Taj sport se razvio od sportske niše do široko rasprostranjenog brzo rastućeg sporta. U Njemačkoj, tržištu koje je za Hrvatsku zanimljivo u turističkom smislu, živi prema DIMB-u (Njemačka inicijativa brdskog biciklizma) između 3,5 i 4 milijuna ljudi koji se bave tim sportom. Prema studiji Tomas iz 2017. god. cca. 15 % turista koriste bicikl tijekom svog boravka u Hrvatskoj. 12,6 % navode biciklizam ili brdski biciklizam kao jednu od svojih aktivnosti. Istovremeno međutim ankete pokazuju da su gosti manje zadovoljni s aktualnim biciklističkim infrastrukturama/infrastrukturama za brdski biciklizam i u tome općenito postoji potreba za djelovanjem. Hrvati se danas još relativno malo bave brdskim biciklizmom u usporedbi sa susjednim zemljama Italijom, Slovenijom ili Austrijom.

Brdski biciklizam kao popularni sport će u turističkom pogledu i dalje dobivati na značaju. On će vjerojatno postići sličnu važnost kao i planinarenje Alpama ljeti. U idealnom slučaju se razvoji kreću od popularnog sporta s ponudama za outdoor entuzijaste, obitelji, DINKS sve do seniora (posebice ponude za e-bike).

Dobrih primjera za uspjeh destinacija koje su usmjerene popularnim sportovima ima u međuvremenu mnogo: **7stanes Trail-Center mreža** u Škotskoj koja je pokrenuta prije 25 godina, ima godišnju vrijednost od 301 milijuna eura. Talijanska destinacija **Finale Ligure** se u posljednjih 5 godina razvila u izvansezonsku meku za sjeverne susjedne zemlje. U međuvremenu biciklistički turizam čini 1/3 lokalnog gospodarstva. U Češkoj je posljednjih godina nastala uzorna **trail center** destinacija **Singltrek pod Smrkem**. Ona godišnje privuče 50.000 posjetitelja, ostvaruje 1 milijun eura stvorene vrijednosti godišnje i danas zapošljava 30 djelatnika na puno radno vrijeme.

Otok Lošinj kao potencijalna destinacija za brdski biciklizam

Mnoge destinacije Kvarnerskog zaljeva ljeti uglavnom posjećuju kupaći i kamperi. Kako bi se njih i njihovu djecu dugoročno vezalo za destinaciju Lošinj, potrebne su nove ideje i **inovacije u ljetnom turizmu**.

Lošinjska otočna skupina ima svoje prednosti s jedne strane zbog svog mediteranskog položaja i zahvaljujući tome atraktivnih **klimatskih uvjeta** više od 9 mjeseci u godini. Uz to dolazi jedinstven doživljaj brdskog biciklizma u neposrednoj blizini ili s raznolikim **pogledima na more**.

Brdski biciklist traži izazov i doživljaj prirode na takozvanim „**single trail**“ stazama, stoga sve više i uglavnom na stazama umjesto širokim šumskim ili asfaltiranim putovima. Ova mreža staza već postoji u Lošinju - ranije generacije su velik broj staza omedile, većinom suhozidom, u svoje plantaže maslina ili površine za ispašu. No danas su većinom neiskorištene i naočigled propadaju. Zahvaljujući velikim događanjima poput **Downhill Worldcup 2018** ili **4 Island Stage Race** je toj sceni poznat kao destinacija brdskog biciklizma. Osim organiziranih utrka **trail staze** trenutno, ali gotovo isključivo koriste avanturistički, većinom lokalni brdski biciklisti koji se snalaze sa svojim vlastitim kartama specifičnim za brdski biciklizam i bez opisa ruta. Budući da su postojeće ljetne goste ili potencijalne nove goste još ne postoje dovoljno razrađene ponude koja zahtijeva tržište, trenutno se ne stvara dovoljno dodane vrijednosti kroz turizam brdskog biciklizma. Ako bi se pomoću cjelovite strategije i planiranja optimizirano i izvan općina i regije mogle organizirati ponude i infrastruktura za brdski biciklizam, postoje dobre šanse da se Lošinj etablira kao globalno atraktivna destinacija brdskog biciklizma.

Tko je budući gost brdskog biciklizma?

Gost brdskog biciklizma u središnjoj Europi danas **ima prosječno 40 godina**, više se radi o muškim gostima (cca. 70 %) i potroši dnevno 120,00 do 140,00 eura. To je više nego ostali posjetitelji poput planinara ili igrača golfa koji dnevno potroše između 100,00 i 125,00 eura. On po **boravku ostaje prosječno 3 dana**, najčešće prenoći u hotelima srednje kategorije, ali uzima smještaj i u hostelima za mlade ili u kampovima (mlađe dobne skupine).

Aktualne studije potvrđuju da brdski biciklisti u prvom redu putuju zbog krajolika i prirode, a zatim radi zabave te uživanja u regiji. Oni se stoga samo malo razlikuju od planinara koji imaju vrlo slične motive. Kao i planinari i brdski biciklisti koriste **putove i staze - single trail staze** - koje pružaju izazov vožnje i blizinu prirodi. Šumski putovi ili ulice se uglavnom koriste za uspinjanje.

Brdski biciklizam kao sport razvio se posljednjih godina u različitim oblicima. Ne mogu se točno međusobno razgraničiti, već se međusobno isprepliću. Mnogi brdski biciklisti se istovremeno vide u više segmenata. Slika ispod grafički predstavlja podjelu. Dodatno je potrebno spomenuti snažno rastuće tržište e-bicikala koje novim skupinama gostiju olakšava ili čak omogućava pristup brdskom biciklizmu.

Za Lošinj se najveći potencijal odražava u područjima **Cross-Country do Endura**. Osim toga i za segment e-brdskog bicikla potrebne su tržišne ture i ponude. U te je segmente i industrija brdskog biciklizma posljednjih godina najviše investirala. Oni su istovremeno najbrže rastući segmenti u srednjoeuropskim zemljama (Njemačka, Švicarska, Austrija, Italija).

- Trail staze**
  - bicikliranje odmah uz/prema moru ili s pogledom na more
  - raznolikost postojećih starih putova preko svih otoka - uz to su malo korišteni
- Doživljaj prirode**
  - spektakularni pogledi s razl. vidikovaca
  - vrhunski krajolici na različitim turama ili polazištima za divljenje
  - skriveni zaljevi, zabačene plaže
- Gastronomija/kultura**
  - lučka mjesta Mali i Veli Lošinj, Nerezine s jedinstvenim mediteranskim ambijentom i kulturnim blagom (povijesna lučka mjesta
  - razl. restorani s mediteranskom kuhinjom/fer cijene
- Transport**
  - vrhunske ponude/izleti (npr. „skakanje“ s otoka na otok)
- Usluge smještaja**
  - mnogo kampova, hotela, stanova za najam na cijelom otoku, dobra pokrivenost. Brojni potencijalni hoteli za bicikliste!
- Servisi**
  - Bike Point Lošinj: servis, iznajmljivanje, pratnja vodiča
  - razl. male trgovine za bicikle - uglavnom iznajmljivanje u Malom ili Velom Lošinju
- Scena**
  - 1 novi biciklistički klub s nekoliko ponuda
  - Downhill: Organizacija 1. WC utrke, 2018.

- Trail staze**
  - posebne ture/ponude za e-bicikle, uklj. stanice za punjenje
  - tolerantnost na stazi: zajedničko korištenje putova za planinare i bicikliste
- Doživljaj prirode**
  - razl. TOP vidikovci su dostupni pomoću bicikla
  - „skakanje“ s otoka na otok - izleti: npr. brodom i uz pratnju vodiča
- Gastronomija/kultura**
  - pokrenuti i reklamirati gurmanske ponude za bicikliste
  - sastaviti druge kombinirane ponude: npr. bicikliranje i joga ili bicikliranje i kupanje
- Usluge smještaja**
  - razl. postojeći hoteli/smeštaji na dobroj lokaciji, s potencijalom i spremnošću za hotel za bicikliste
  - vlastite inicijative razl. hotelijera ili pružatelja usluga
- Servisi**
  - nova kartica brdskog biciklizma, digitalna i ispisana za cijelu destinaciju i ev. za segmente brdskog biciklizma i e-bicikla
  - integracija na sceni - platforme (npr. Trailforks)
- Scena**
  - Bike Point: aktivno promoviranje brdskog biciklizma i talentiranih lokalnih atletičara
  - ponude za nove naraštaje i poticanje sporta

STRENGTHS/PREDNOSTI WEAKNESSES / NEDOSTACI

- Trails**
  - do sada nema službenih, opisanih ruta ili trail staza za brdski biciklizam
  - često rasuta ili kamena podloga (inicijalni trošak za gradnju ili adaptacije je relativno velik)
- Doživljaj prirode**
  - zaštićeni rezervati prirode na Osoršćici (zapadna strana)
  - 2-3 deponija ili odlagališta kamp prikolica = loša slika
- Gastronomija/kultura**
  - još je malo ugostiteljskih poduzeća koji su usmjereni biciklistima/brdskim biciklistima ili imaju specijalne ponude
- Transport**
  - javni autobusni prijevoz s kopna još nije prilagođen transportu bicikala
  - još nema transportnih sredstava do polazišnih točaka za ture ili šatlova za bicikle (npr. Osoršćica)
- Usluge smještaja**
  - još je malo hotela/gostionica koje su se specijalizirale za brdske bicikliste
- Servisi**
  - nedostaju stalci za bicikle, stanice za punjenje e-bicikala, stanice za servis e-bicikala na glavnim točkama za bicikliste/brdske bicikliste ili u središtima mjesta
  - još je slaba reklama/insceniranje postojećih biciklističkih ponuda i tura
- Scena**
  - mala lokalna scena; tek je malo lokalnih biciklista i mladog naraštaja
  - tek malo suradnje s okolnim regijama poput Cresa (zajedničke ponude/komunikacija)

CHANCES/PRIILIKE RISIKS / RIZICI

- Trails**
  - brzoplete odluke / loša koordinacija i planiranje / nedovoljni budžeti/financiranje
  - Downhill-Weltcup događanje: ne ističe se vrijednost događanja
  - nedostatan/loš smještaj na trail stazama/infrastruktura
- Doživljaj prirode**
  - klimatska promjena (moguće posljedice: velika povećanja temperature ljeti)
  - koegzistencija: mogući sukobi pješaka - biciklista
- Gastronomija/kultura**
  - nema gastronomskih ponuda koje su posebno specijalizirane ili prilagođene brdskim biciklistima / previše homogena gastronomska ponuda unutar destinacije
- Transport**
  - nedostatak autobusnih veza u destinaciji
  - nema transporta za bicikle/brdske bicikle na busovima ili trajektima
- Usluge smještaja**
  - nema spremnosti/nedostatno specijalizirani hoteli/smeštaji za bicikliste
- Scena**
  - premalo mladih biciklista: nema djece i mladih koji žive taj sport i kasnije postaju vodiči, hotelijeri, vlasnici lokala

¹ Deutsche Initiative Mountainbike DIMB e.V. (2010). Kratak sažetak rezultata velike biciklističke ankete.

² Tomas-2017, Institut za turizam Croatia (2017) Attitudes and Expenditures of Tourists in Croatia

³ Walsler, R. (2012), Zufriedene Mountainbiker in Graubünden, Schweiz. Hochschule für Technik und Wirtschaft (HTW). Chr. > iz nje procijenjene brojke za europsko tržište.

Category	Motivation	Portion	E-Bike
Cross-Country	Endurance, training, performance	05 %	
Tour	Activity, sightseeing	30 %	
All Mountain	Landscape, nature, riding experience (fun)	33 %	
Enduro	Riding experience (technical skills)	20 %	
Freeride	Adrenalin, technical skills (e.g. jumps)	10 %	
Downhill	Action, technical skills, performance	02 %	

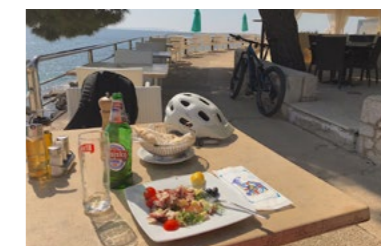
Oblici brdskog biciklizma danas | Izvor: Mountainbike Kompendium, graubündenBIKE, Švicarska

Etapno mjesto 4 islands MTB Stage Race

„Bike Point Lošinj“ kao primjer

Raznolika gastronomska ponuda nakon biciklističke ture

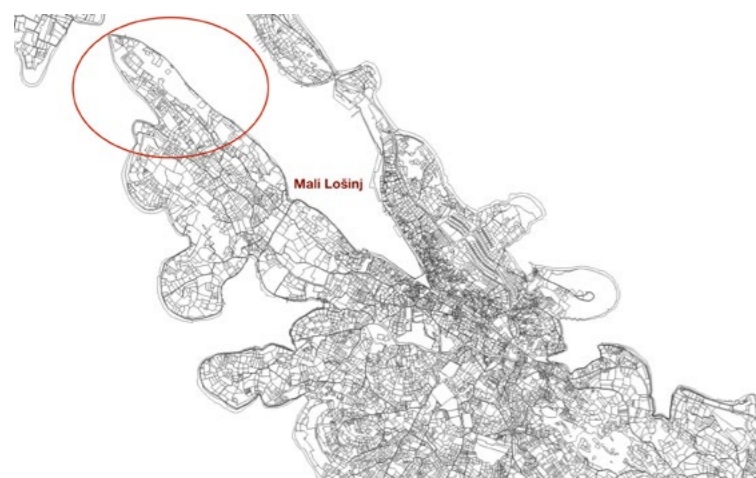

Povijesni put s urušenim suhozidom

Povijesni put s netaknutim suhozidom

Struktura malih parcela s velikom javnom površinom na prostoru Čikata

Analiza prostornog planiranja

Na otok Lošinj se može doći autobusom ili motoriziranim individualnim prometom (MIV) preko otoka Cresa trajektom prema Porozini (Istra) ili Meragu (Krk). Otok ima također malo zračnu luku. Mali otoci Ilovik, Susak i Unije su s glavnim otokom Lošinjem povezani trajektom ili brodovima. Trajekti prevoze sve bicikle što je načelno mogućnost za biciklističke ture na tim otocima. Na otoku Lošinju međutim nedostaju mogućnosti transporta bicikala u obliku busova ili šatlova koji se mogu koristiti ili kao pomoć pri uspinjanju ili za transfer. Posebno je potrebno spomenuti i mogućnost transporta od sjevera prema jugu između mjesta Osora do Velog Lošinja.

Posebice mjesta Mali Lošinj, Veli Lošinj i Čikatski zaljev se u turističkom smislu intenzivno koriste. Stoga bi se posebice u dobro razvijenom Čikaškom zaljevu mogle intenzivno koristiti biciklističke infrastrukture kao npr. trail center. Velika planina otoka, Osorščica, se međutim malo koristi. Postoje ideje da se s istočne strane izgradi gondola što bi povećalo mogućnosti korištenja. Na zapadnoj strani Osorščice postoje područja zaštite prirode zbog čega ova strana nije prikladna za rute brdskog biciklizma.

Vlasnički odnosi na otoku su vrlo snažno fragmentirani. Rezultat toga je vrlo mala struktura parcela s mnogo privatnih vlasnika što bi snažno otežalo ili onemogućilo izgradnju eventualno novih putova. Stoga je mrežu ruta za brdski biciklizam primarno potrebno graditi na postojećim, javnim putovima. Uz to ima vrlo mnogo povijesnih putova između kamenih zidova. Ti putovi su višestruko isparcelizirani i u javnom su posjedu. Danas se većinom ili rijetko ili nikako ne koriste. Trase su većinom u dobrom stanju, dok kvaliteta zidova snažno varira od netaknutih do urušenih. Osim toga ti putovi imaju veliku vrijednost kao povijesno kulturno dobro i tim putovima daju jedinstven ambijent.

No, postoje i neke veće javne parcele na kojima bi mogle nastati nove trail staze za brdski biciklizam ili trail center. Posebno je potrebno ovdje spomenuti poluotok Čikat koji se zbog svoje otvorenosti, korištenja i terena bio izvrsno prikladan za trail center. Za trail center bi izvrsna bila i velika javna parcela kod Osora na otoku Cresu. Na području između marine i kampa Poljana također postoje veće javne parcele koje su prikladne za intenzivno korištenje biciklističku infrastrukturu (npr. skill-trail staza/fun-trail staza). Većih javnih zemljišta ima i na otoku Vele Orjule te na južnom kraju otoka Lošinja u smjeru Ilovika.

Na postojećim planinarskim putovima je potencijal sukoba između planinara i brdskih biciklista većinom relativno mali. Iznimka su šetnje uz plažu između Malog i Velog Lošinja i šetnice uz more oko Čikata. Na njima zbog uskih putova i velike frekventnosti pješaka posebice u ljetnim mjesecima postoji veliki potencijal sukoba. Rute brdskog biciklizma su na tim dionicama moguće samo uz građevinske adaptacije proširenja.

Pregled zemljopisno lociranih unosa utvrđenog stanja | BikePlan AG

Povećanje Mali + Veli Lošinj

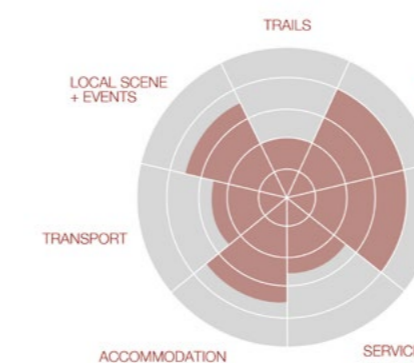
Destinacijski pauk

Analiza turističkih ponuda počiva na dva niže prikazana destinacijska pauka s različitim osnovnim podacima.

Rezultati trail hunting istraživanja na kojima se temelji plavi pauk su deskriptivno analizirani pomoću softvera (kvantitativni podaci): Sveukupno je na cijelom području obrađeno 513 unosa; od toga 372 unosa kod trail staza (srednja vrijednost = 2.57, standardno odstupanje = 1.67), kod scene 7 unosa (sred. vri. = 4.43, s = 0.53), kod servisa 13 unosa (sred. vri. = 3.00, s = 1.83), kod transporta 10 unosa (sred. vri. = 4.30, s = 0.82), kod smještaja 20 unosa (sred. vri. = 3.60, s = 1.10), kod gastronomskog sadržaja/kulture 45 unosa (sred. vri. = 4.13, s = 0.81) i kod doživljaja prirode 46 unosa (sred. vri. = 4.13, s = 1.44). Srednja vrijednost je u pauku za pretraživanje destinacija prikazana tamnoplavom linijom. Svijetloplavo područje predstavlja standardno odstupanje (prosječna udaljenost svih unesenih vrijednosti od srednje vrijednosti).

Crveni destinacijski pauk zasniva se na radionici na kojoj trail hunter izvještava o subjektivnim iskustvima o različitim ponudama (kvalitativni podaci). Posebice područja s malo unosa poput lokalne scene, transporta i servisa su detaljnije analizirana. Rezultati radionice su grafički ilustrirani na sedmodijelnom pauku dolje lijevo.

Iz oba pauka se može iščitati da su doživljaj prirode, gastronomija/kultura, smještaji te lokalna scena s Downhill Weltcup na visokom nivou. Preduvjeti za izvrstan doživljaj prirode na prirodnim single trail stazama postoje. Potreba za djelovanjem međutim posebice postoji kod usluga servisa, transportnih infrastrukture i samih single trail staza. Njihova razlika u kvaliteti je trenutno vrlo velika.

Destinacijski pauk temeljem radionice

Destinacijski pauk temeljem unosa

Trail Hunting - utvrđivanje stanja

Turistička analiza je provedena od 24. - 28. travnja 2018. pomoću mobilnih pametnih telefona. Pomoću aplikacije za utvrđivanje stanja (razvilo društvo BikePlan AG) četiri su se trail huntera (za vožnju različito snažni brdski biciklisti) u roku od 3,5 dana kretala po cijeloj regiji. Tako je sveukupno proizašlo 14 trail hunting dana. Na zadanim rutama ocjenjivali su na skali od 0 (loše) do 5 (izvrsno) područja „trail staza“, „scena“, „transport“, „gastronomija/kultura“, „doživljaj prirode“ i „smještaj“. Osim vožnji po rutama trail hunteri su prenoćili u 6 različitih tipova smještaja, testirali su razne servise i koristili različite transportne sustave.

Dodatno uz numeričku ocjenu, trail hunteri su dokumentirali situaciju s komentarima u obliku natuknica i 1-3 slikom. Svaki unos je geografski označen na karti i njegova kvaliteta kodirana nekom bojom (zelenkasta > 3, žuta = 2-3, crvenkasta < 2).

Sveukupno je odvoženo 19 različitih ruta koje se izrađene temeljem lokalnih razgovora (savjeti i jedinstvena tržišna prednost), destinacijskih karata, vlastitog znanja, istraživanja i online platformi poput Trailforks, Komoot i Global Heatmap Strave.

Vizija: Destinacija otok Lošinj treba u narednih 8 godina postati najpoznatijom destinacijom brdskog biciklizma na mediteranskom prostoru. Danas ga prije svega ljeti posjećuju kupaći i kamperi i poznat je kao otok vitalnosti (zdravlje, gastronomija, kultura). Osobit prirodni krajolik i bogata kulturna blaga u kombinaciji s dugogodišnjom tradicijom zdravstvenog turizma pružaju najbolje preduvjete za korak prema održivoj i omiljenoj destinaciji za biciklizam/brdski biciklizam.

Utrka **UCI Downhill-Weltcup** koja se po prvi puta održala u proljeće 2018. god. imala je globalni odjek te je ime Mali Lošinj prenijela na scenu brdskog biciklizma u cijelom svijetu. Sada je to „svjetioničko događanje“ potrebno spretno iskoristiti kao ambasadora za novo nastale ponude usmjerene običnom brdskom biciklistu. Također bi se kao platforma trebala koristiti i utrka 4 Islands MTB stage Race.

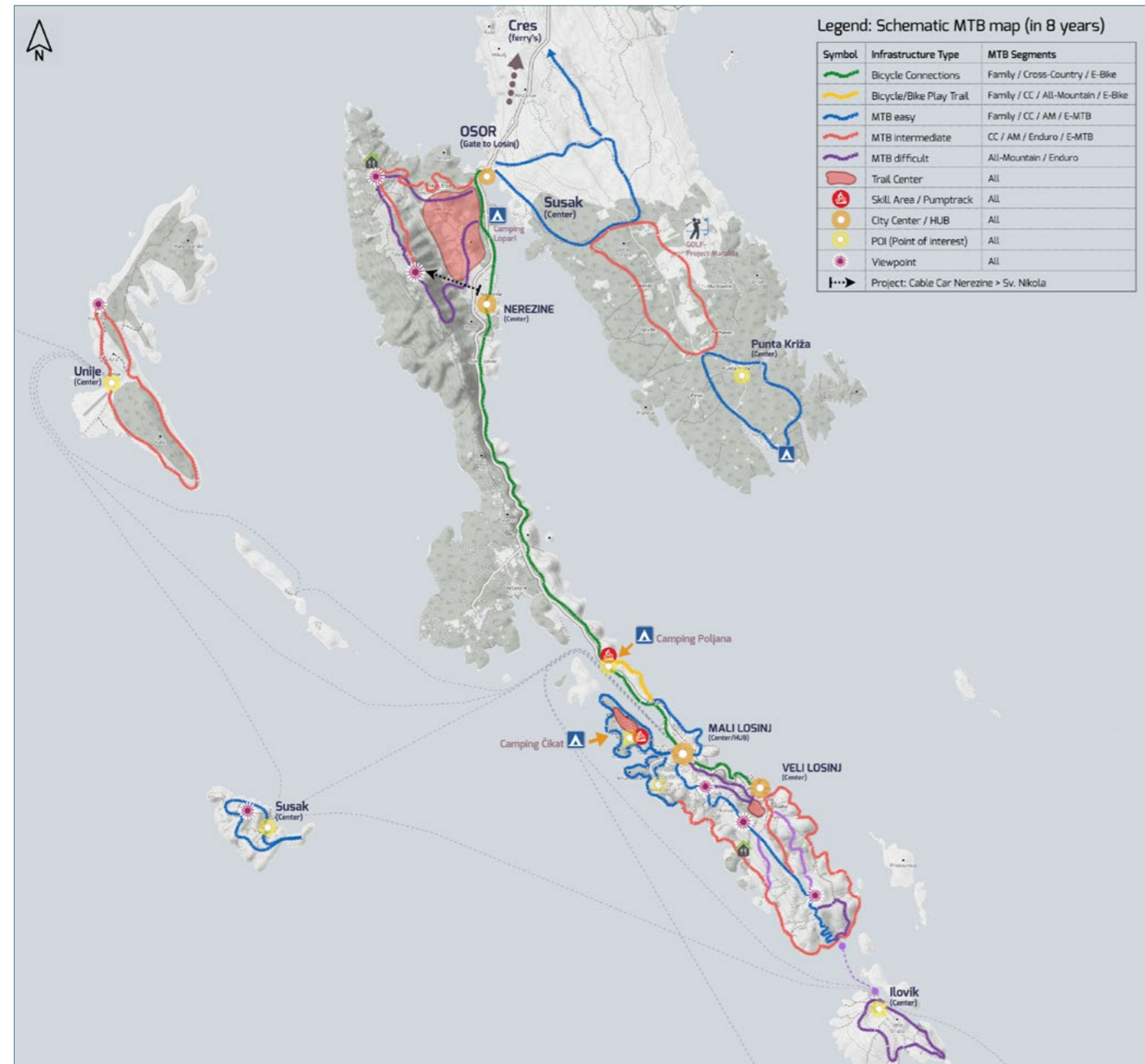
Za budućnost ova destinacija prvo treba izgraditi **identitet biciklističke destinacije** (bicikl/brdski bicikl/e-bicikl) i u tu svrhu je među lokalnim stanovništvom potrebno uspostaviti **kulturu biciklizma i brdskog biciklizma**. Lokalne stanovnike, prije svega djecu i mlade, potrebno je oduševiti brdskim biciklizmom kao sportom. U mnogim aspektima bi koristan cilj bio da se automobil kao danas najčešće korišteno prijevozno sredstvo za gradski promet srednjoročno zamijeni biciklom ili e-biciklom.

Shematska karta

U **1. koraku** radi se o tome da se na postojećim, odabranim putovima uspostavi mreža ruta u skladu s tržištem i oznakama prema modernim standardima koja bi se redovno profesionalno održavala. Ovisno o potrebi ona se može prema etapiranju u glavnom planu srednjoročno do dugoročno proširivati. U **2. koraku** slijedi **povezivanje proizvoda i stavljanje na tržište**.

Shematska karta pokazuje mogući razvoj kroz sljedećih 8 godina.

- **1. Prioritet** ima ruta za brdski biciklizam kojom bi se obišao cijeli otok Lošinj, mini trail center ukļ. pump track stazu na Čikatu i proširenje 2 srednje teške dionice za brdski biciklizam od glavnog grebena otoka Lošinja prema Velom Lošinju (istok) i prema Balvanidi (zapad).
- **2. Prioritet** ima trail center Nerezine i Cross-Country/E-MTB dionice na Punta Križu. Zatim skill trail staza od Marine > Poljana.
- **3. Prioritet** ima skill područje kod park šume Pod Javori. Prilaz + spuštanje po južnoj i sjevernoj strani od vrha Televrin prema Osoru/Nerezinama.

Shematska sažeta karta biciklističko-turističkog razvoja destinacije Lošinj kroz sljedećih 8 godina

TRAIL STAZE

- Kratkoročno: Prilagodba/povećanje postojećih putova/ruta (quick wins) - fokus na radove ponovnog uspostavljanja i površinske radove
- Srednje- do dugoročno: Proširenje ponude brdskog biciklizma prema viziji /shematskoj karti
- Označavanje/signalizacija ruta prema standardima brdskog biciklizma u Hrvatskoj i udruženju IMBA (International Mountain Bicycling Association)
- Neprestano aktualizirati nove ponude na vlastitim internetskim stranicama, te ih širiti na važnim scenskim portalima, preko časopisa za bicikliste i društvenih medija
- Poticati koegzistenciju pješaka i biciklista na putovima: npr. pomoću trail bell (zvono za bicikl koje se može aretirati) - prodaja u biciklističkim trgovinama, turističkim uredima, hotelima/kampovima
- Prolaze kroz područja pašnjaka ako je potrebno opremiti samozatvarajućim pregibnim šipkama/vratima

Zabavni dizajn trail staza za sve stupnjeve vještina Bentonville, USA

DOŽIVLJAJ PRIRODE

- Informiranje gostiju o osjetljivim, zaštićenim zonama te domaćem životinjskom i biljnom svijetu
- Pažljivi i obzirni zahtevi u prirodi i okolišu. Nove infrastrukture integrirati u krajolik
- Što manje novogradnji i održavanje zaštićenih krajolika. Npr. Osorsčica zapadna strana i obalne zone/zaljevi
- Održavanje/revalorizacija putova s povijesnim elementima
- Implementirati održiv dizajn trail staza u skladu s prirodom; to zahtijeva uključivanje stručnjaka za izgradnju trail staza sve dok se to znanje ne usidri lokalno!
- Pričanje priča: Priču o krajoliku/kulturi povezati s biciklističkim rutama ili ponudama, ciljano inscenirati

Kombinirane pump track staze (Sölden, Austrija)

GASTRONOMIJA /KULTURA

- Održavanje i jačanje kulture dobrodošlice za brdske bicikliste (npr. natpisi: Dobrodošli brdski biciklisti)
- Postaviti stalke za bicikle ispred restorana, npr. okrugla konstrukcija od drva na koju se bicikl može objesiti za sjedalo (funkcionira za sve širine guma + e-bicikle)
- Posebni jelovnici za bicikliste, savjeti o turama i insajderski savjeti
- Ev. stanice za punjenje za e-bicikle na ključnim mjestima ili na servisnim točkama (ev. zabačeni restorani)
- Ući u kooperacije: npr. zajedničke ponude s ponuđačima izleta ili vodičima. Sudjelovanje na gurmanskim biciklističkim / biciklističkim turama

Restoran sa stalcima za bicikle i pos. ponudama (Moosalp, CH)

SMJEŠTAJ

- Informirati hotelijere o specijalizaciji i standardima biciklističkih hotela (usp. dokument hotelleriesuisse - zasebno predan dokument s katalogom kriterija) te o potrebama gostiju koji se bave brdskim biciklizmom (meki faktori, informacijska pismenost, itd.)
- Turistička zajednica: Informirati hotelijere o mogućnostima suradnje s ponuđačima izleta, scenskim časopisima (umrežavanje i kontakti)
- Informirati i probuditi svijest vlasnika apartmana o potrebama gostiju koji se bave brdskim biciklizmom (usp. točku jedan)
- Povećati informacijski pismenost u pogledu turističkih projekata i ponuda za brdski biciklizam (npr. pomoću newslettera, Intraneta ili godišnjeg informativnog događanja)
- Razraditi kombinirane ponude: npr. noćenje s vođenjem za brdske bicikliste, usluga odlaska po goste/odlaganja prtljage, ručak

Predvorje s malom radionicom + kutije za zaključavanje bicikala u hotelima ili kampovima (izvor: www.explorer-hotels.com)

USLUGE

- Turističke urede, POI, ev. stajališta javnog prijevoza koristiti kao glavne informativne točke o turističkim ponudama za bicikliste i brdske bicikliste
- Povećati informacijsku pismenost u pogledu turističkih ponuda i mogućnosti za brdski biciklizam u regiji: npr. povodom redovnih informativnih događanja
- Marketing: Aktualizirati bazu biciklista (npr. fotografiranje lokalnih brdskih biciklista/vodiča), za 2-3 godine izraditi i profesionalni filmski materijal za web stranice i društvene mreže
- Komunikacija: Objaviti novu biciklističku kartu čim će biti proširene i službene kratko-/srednjoročne rute
- Biciklističke trgovine: Proširiti ponudu (prodaja i iznajmljivanje) paralelno s potražnjom i razvojem infrastrukture, ev. prilagoditi radno vrijeme trgovina
- Potaknuti suradnje (paketi) između hotela, kampova i ponuđača izleta te biciklističkih trgovina, komunicirati preko web stranica i turističkih ureda

Javna praonica za bicikle (Petzen, Austrija)

Održavanje bicikala i stanice za popravak (www.bikefixation.com)

Ponude za djecu i treninge za lokalne stanovnike/goste (Leukerbad, CH)

Vješanje bicikala na javnim busovima (poštanski auto, Švicarska)

LOKALNA SCENA

- Jačanje lokalne i regionalne biciklističke scene > npr. potaknuti izradu ponuda za brdski biciklizam za hobi vozače > proširenje zajednice brdskih biciklista Lošinj, kasnije lobisti za sport, organizatori događanja ili pomagači u održavanju trail staza!
- Brdski biciklizam kao sport učiniti dostupnim i za lokalnu djecu, mlade ili odrasle; ponuditi treninge / organizirati školu za bicikliste preko lokalnog kluba i koordinirati sa školama, kampovima preko praznika
- Zamoliti i uključiti lokalne brdske bicikliste/ice za fotografiranje/snimanje videa
- Izgraditi zabavno natjecanje za popularni sport (ev. u timu) - novi oblici događanja (npr. lov na blago, geocoaching, itd.)

TRANSPORT

- Uspostaviti transportne kapacitete i mogućnosti parkiranja za bicikliste i brdske bicikliste na trajektima
- Postaviti naprave za pridržavanje bicikala na busovima javnog prometa (usp. sliku dolje desno)
- Nakon proširenja trail centra kod Nerezina; staviti na raspolaganje uslugu šatla između Osora i Malog Lošinja
- Urediti mogućnosti odlaganja bicikala, ev. stanice za popravak na najvažnijim stajalištima javnog prometa
- Izraditi ponude javnih ili privatnih šatlova (slično postojećem Island Jeep Adventure) za ture brdskog biciklizma
- Planirati povezane ponude za prijevoz osoba i bicikala ili ljetna pretplata za cijelu regiju > ev. provjeriti suradnju sa susjednim destinacijama Cres i Istra

Trail Center | Čikat, Nerezine/Osor, Podjavori

Trail Center objedinjuje diferenciranu mrežu dionica za brdski biciklizam na postojećim i novim stazama ili njihovu kombinaciju – na ograničenom relativno malom prostoru. Pritom nisu potrebne velike visinske razlike, europski Trail Center ima prosječnu visinsku razliku od oko 225 metara (prema istraživanju „Turistički forum za brdski biciklizam Njemačke“). Manje uzvisine ili brežuljci s promjenjivom topografijom i dobrom pristupačnosta mogu biti idealne lokacije za takve centre. Dionice su uglavnom duljine između jednog i 20 kilometara i pružaju staze za sve stupnjeve, s fokusom na jednostavne i srednje teške dionice (=najveći potencijalni broj korisnika). Dobri primjeri uspješnih europskih Trail Center su 7stanes (Škotska), Rabenberg (Njemačka), Wexl Trails (Austrija) ili Singletrek pod Smrkem (Češka).

Mini Trail Center Čikat je idealna lokacija zahvaljujući blizini postojeće turističke infrastrukture i središnjem položaju/pristupačnosti. Ovdje je naglasak na više jednostavnih staza, s dijelovima i elementima za poboljšanje tehnike vožnje (Skill-Trails). I asfaltirana **pump staza**, koja se može integrirati u Trail Center, nudi raznolike mogućnosti treninga za sve skupine korisnika i razine.

Za veliki **Trail Center Nerezine/Osor** na raspolaganju je više mjesta i gotovo 200 m visinske razlike. Potrebno je istaknuti nebrojene stare razgranate putove između podnožja Televrina i Nerezina/Osora koji nude raznolike mogućnosti kombiniranja. Osobitosti Trail Center Nerezine/Osora su povijesni putovi uglavnom ograđeni suhozidom i jedinstveni pogledi na more i Osorski zaljev. Nadalje je predviđen »Play-Trail« s igračkim elementima vožnje uzduž postojećih makadamskih cesta na istočnoj obali od kampa Poljana do marine. U **šumi/vrtu Podjavori** iznad Velog Lošinja mogle bi uz mali trošak nastati jedna ili dvije kratke brdskobiciklističke staze spretnosti.

Detaljni projekt Trail Center uključujući oblikovanje skill-trails i pump staza trebao bi uslijediti u sljedećoj fazi projekta.

Shematska ilustracija „Trail Center“ (izvor: <https://taketrail.ch>)

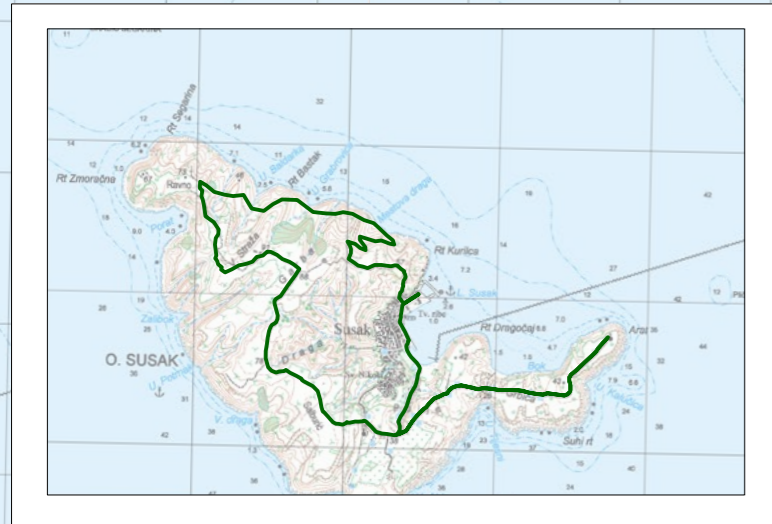
Sezonalnost + segmenti gostiju brdski biciklizam

U vrućim i već danas jako frekventnim **ljetnim mjesecima** srpanj – kolovoz su prije svega u prvom planu dopunske ponude za postojeće segmente gostiju. To znači prilagodba i poboljšanje infrastrukture s usmjerenošću na rekreativne bicikliste, obitelji s djecom i e-brdske bicikliste. Posebice **blaga godišnja doba proljeće i jesen** kriju **veliki potencijal** za Lošinj – atraktivni klimatski uvjeti dopuštaju godišnji odmor s brdskim biciklom izvan glavne sezone ili nude idealne mogućnosti treniranja za biciklističke klubove ili timove. Na ovu destinaciju možete doći tijekom 9 mjeseci godišnje – prednost u odnosu na druge europske destinacije za brdski biciklizam. Posebna pažnja posvećuje se e-biciklistima i generaciji iznad 50 godina koji su vremenski fleksibilni i čiji udio u stanovništvu je zbog demografskih promjena sve veći.

Geografski potencijal je **kratkoročno** na tržištu gostiju **okolnih zemalja** (Italija, Slovenija, Austrija), **srednjoročno** tu dolaze i **Njemačka, Slovačka, Češkoj, Švicarska i zemlje Beneluksa**. Dugoročno postoje kod atraktivnih ponuda dobri izgledi za pridobivanje i brdskih biciklista iz prekomorskih zemalja (prije svega Engleske, Sjeverne Amerike, Australije/Novog Zelanda) za godišnji odmor od jednog do dva tjedna u Lošinj.

Spring	Summer	Autumn	Winter
<p>Actual Guests:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Second home owner - Downhill WC Guests - Cross Country Bikers (4 island stage rage) 	<p>Actual Guests:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Campers - Bathers - Cycle-Tourer - Recreational guests 	<p>Actual Guests:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Second home owner - Outdoor Enthusiasts - Vitality & Well-being 	<p>Actual Guests:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vitality & Well-being - Winter escapers
<p>Potential Guests:</p> <p>Bicycle Segments:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bicycle Tourer - Outdoor Enthusiasts - Winter escapers <p>Bike Segments:</p> <ul style="list-style-type: none"> - E-MTB 50+ - All-Mountain biker - European Cross-Country Race Scene - Winter escapers - Local recreation <p>HIGH POTENTIAL</p>	<p>Potential Guests:</p> <p>Bicycle Segments:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Families w. Kids - Bicycle Tourer - (Gravel Bikers) <p>Bike Segments:</p> <ul style="list-style-type: none"> - E-MTB - All-Mountain biker - Families w. Kids 	<p>Potential Guests:</p> <p>Bicycle Segments:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Families - Bicycle Tourer - Outdoor Enthusiasts <p>Bike Segments:</p> <ul style="list-style-type: none"> - E-MTB 50+ - All-Mountain biker - Local recreation <p>HIGH POTENTIAL</p>	<p>Potential Guests:</p> <p>Bicycle Segments:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Local commuters <p>Bike Segments:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Local recreation - European Cross-Country Race Scene

Routes Lošinj

short term (in 1-2 years)

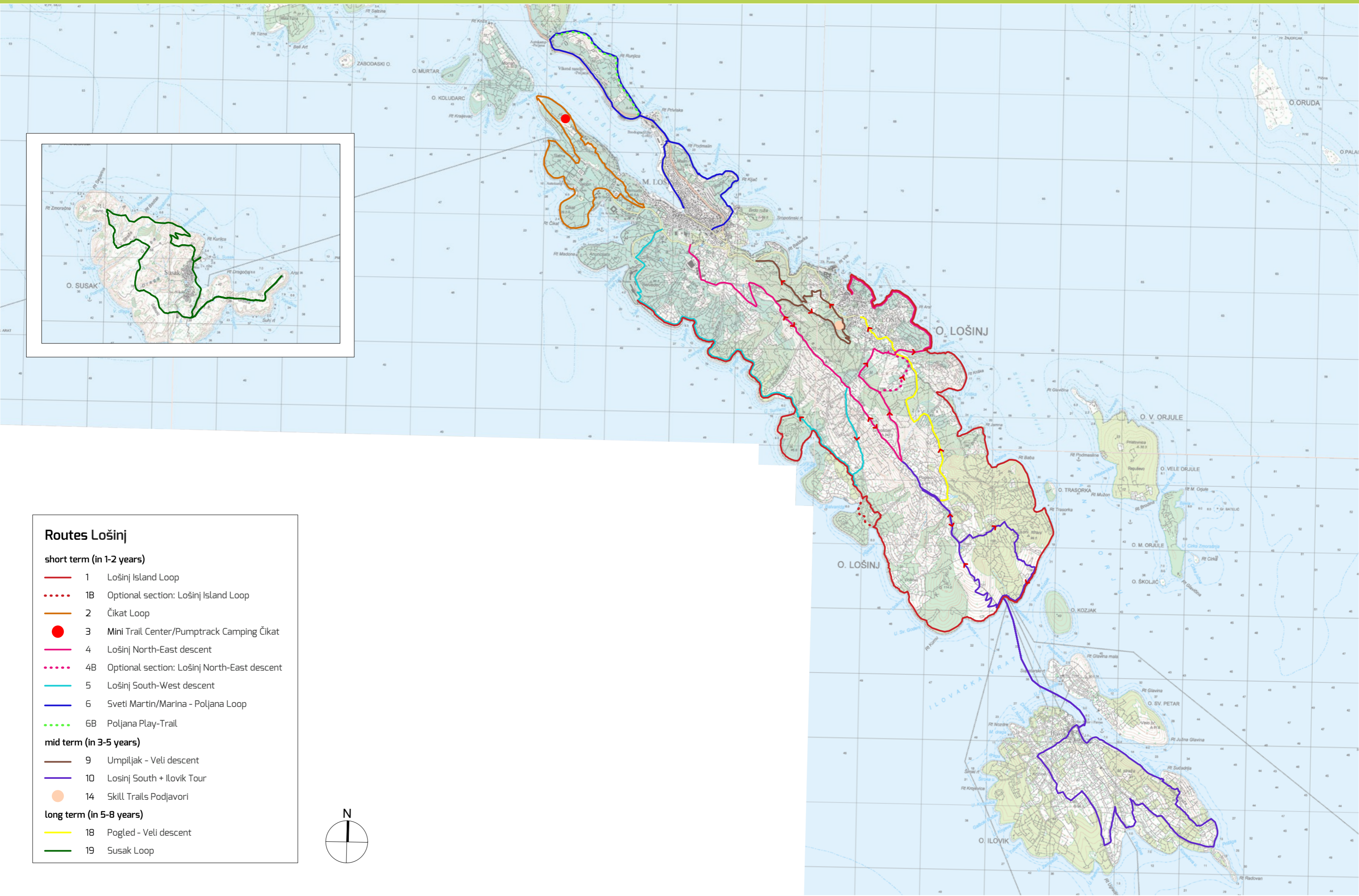
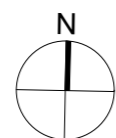
- 1 Lošinj Island Loop
- ⋯ 1B Optional section: Lošinj Island Loop
- 2 Čikat Loop
- 3 Mini Trail Center/Pumptrack Camping Čikat
- 4 Lošinj North-East descent
- ⋯ 4B Optional section: Lošinj North-East descent
- 5 Lošinj South-West descent
- 6 Sveti Martin/Marina - Poljana Loop
- ⋯ 6B Poljana Play-Trail

mid term (in 3-5 years)

- 9 Umpiljak - Veli descent
- 10 Lošinj South + Ilovik Tour
- 14 Skill Trails Podjavori

long term (in 5-8 years)

- 18 Pogled - Veli descent
- 19 Susak Loop

Routes Osorščica and Punta Križa

short term (in 1-2 years)

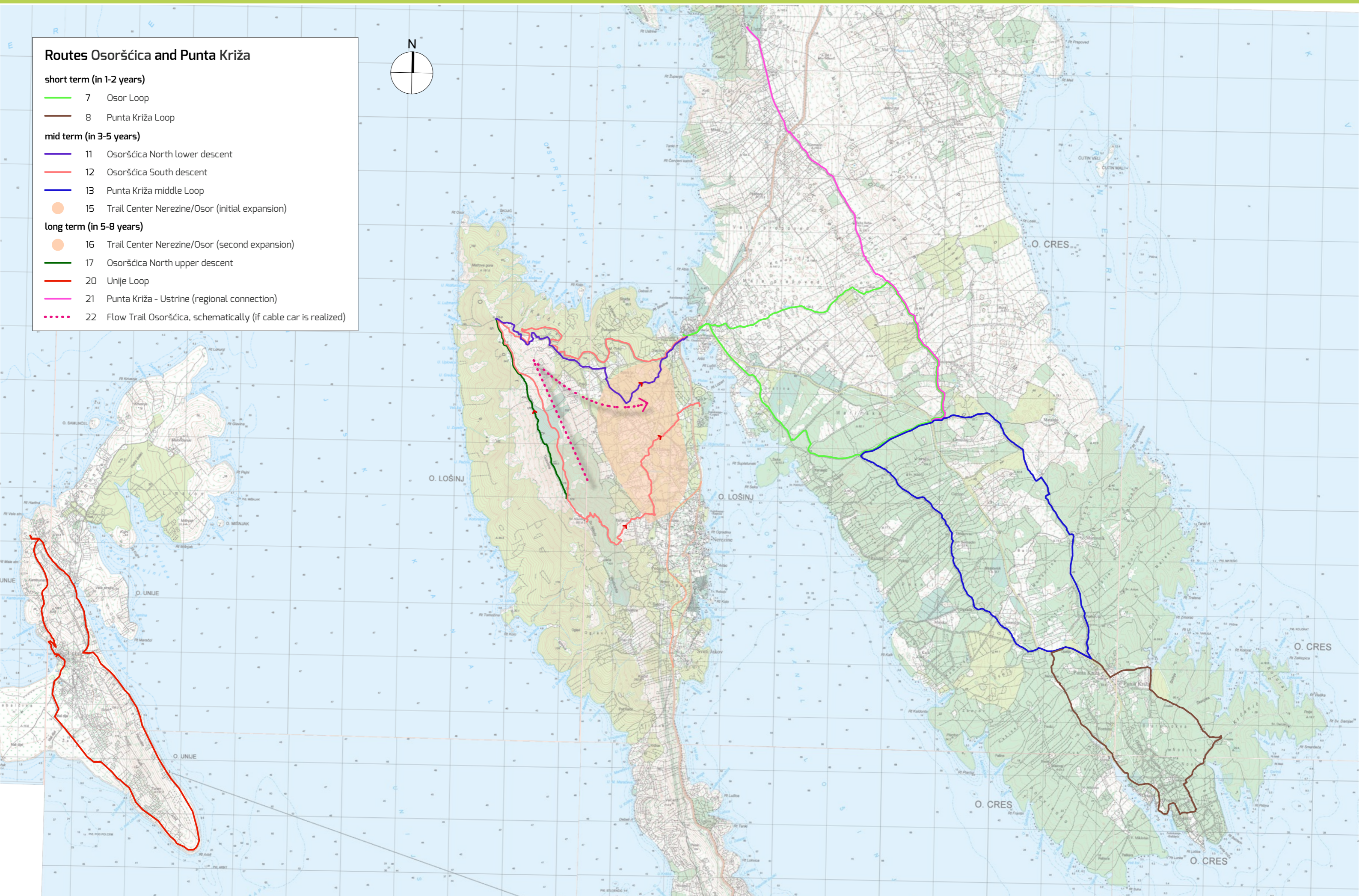
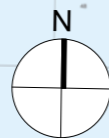
- 7 Osor Loop
- 8 Punta Križa Loop

mid term (in 3-5 years)

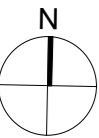
- 11 Osorščica North lower descent
- 12 Osorščica South descent
- 13 Punta Križa middle Loop
- 15 Trail Center Nerezine/Osor (initial expansion)

long term (in 5-8 years)

- 16 Trail Center Nerezine/Osor (second expansion)
- 17 Osorščica North upper descent
- 20 Uniže Loop
- 21 Punta Križa - Ustrine (regional connection)
- ⋯ 22 Flow Trail Osorščica, schematically (if cable car is realized)

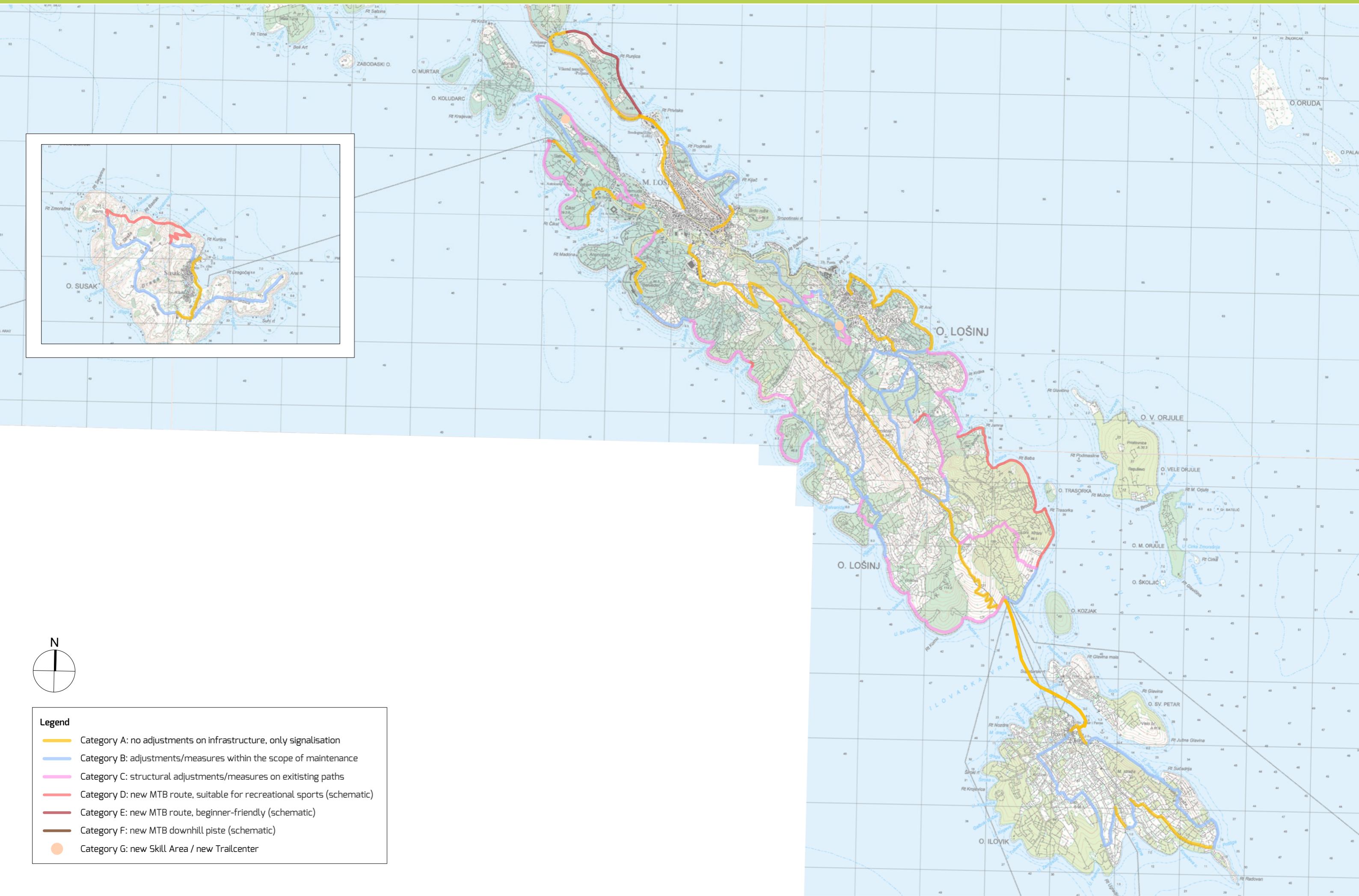

Legend

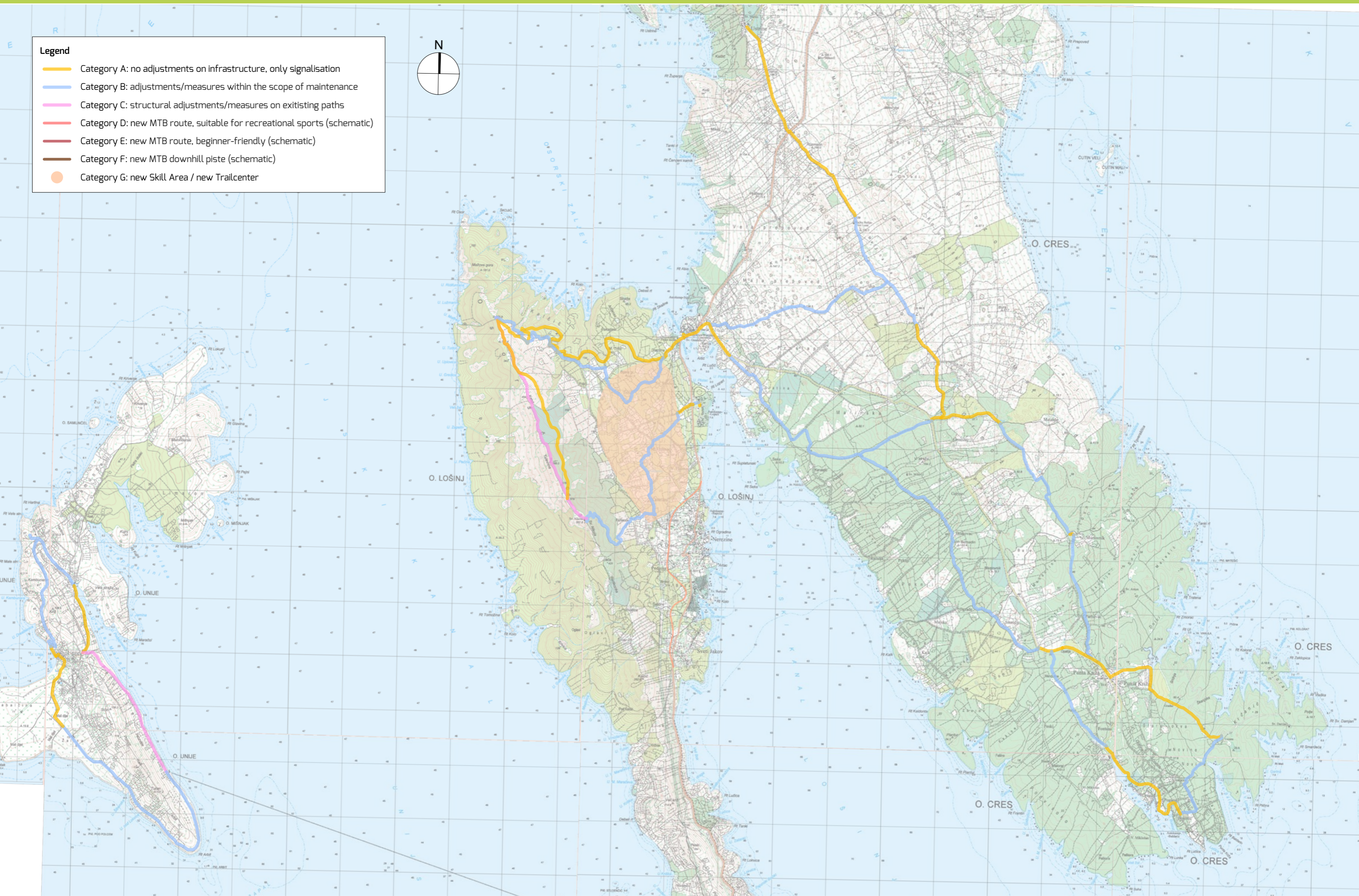
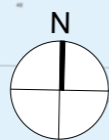
- Category A: no adjustments on infrastructure, only signalisation
- Category B: adjustments/measures within the scope of maintenance
- Category C: structural adjustments/measures on existing paths
- Category D: new MTB route, suitable for recreational sports (schematic)
- Category E: new MTB route, beginner-friendly (schematic)
- Category F: new MTB downhill piste (schematic)
- Category G: new Skill Area / new Trailcenter

Legend

- Category A: no adjustments on infrastructure, only signalisation
- Category B: adjustments/measures within the scope of maintenance
- Category C: structural adjustments/measures on existing paths
- Category D: new MTB route, suitable for recreational sports (schematic)
- Category E: new MTB route, beginner-friendly (schematic)
- Category F: new MTB downhill piste (schematic)
- Category G: new Skill Area / new Trailcenter

MASTERPLAN MOUNTAINBIKE

Kostenschätzungen zu den vorgeschlagenen Routen + Trail Center

No.	Provisional Name (Route / Zone)	Waypoints with Start + Finish or Place of Infrastructure	Technical difficulty	Physical demand	possible Guest Segments					possible Bike Segments					type of modification	Total length of route/km ¹	Calculation basis/km ²	Cost/EUR m	Up-hill/ m	Down-hill/ m	Cost estimation ³ EUR		
					FK	SY	SA	OE	Ü60	CC	TO	AM	ED	FR								DH	EB
short term (in 1-2 years)																							
1	Lošinj Island Loop	Sunčana Uvala - Balvanida - Uvala Pecina - Uvala Jamna - Uvala Javorna - Veli Lošinj	intermediate	medium		x	x	x	x	x	x					x	Adaptation of existing paths + partly new construction	21	16	20	260	260	€ 320'000
1B	Optional section: Lošinj Island Loop	Uvala Balvanida - Plijeska Uvala	intermediate	medium		x	x	x	x	x	x					x	Expansion of existing path	0.65	0.6	10	10	20	€ 6'000
2	Čikat Loop	Campsite Čikat - Vela Straza - Prolaz Most - Uvala Slatina - Uvala Zabojski - Uvala Blatina	easy	low	x	x	x	x	x	x		x				x	Adaptation of existing paths	8.2	6	10	130	130	€ 60'000
3	Mini Trail Center/Pumptrack Camping Čikat ⁴	Čikat - Vela straža	all	-	x	x	x		x	x		x	x			x	punctual / areal	-	fixed sum	estimation	-	-	€ 600'000
4	Lošinj North-East descent	(Mali Lošinj > Umpiljak > Sv. Ivan) > Grgošćak > Maruzine > Veli Lošinj	intermediate	medium		x	x	x	x	x	x	x				x	Adaptation of existing path	11.6	3	10	325	371	€ 30'000
4B	Optional section: Lošinj North-East descent	(Grgošćak) - Maruzine - Sv. Nikola	difficult	medium		x	x	x		x	x	x				x	Restoration of existing path	1.05	1	20	4	110	€ 20'000
5	Lošinj South-West descent	(Mali Lošinj > Umpiljak > Sv. Ivan) > Vidojne > Balvanida > Borik > Sunčana Uvala	difficult	medium		x	x	x		x	x	x				x	Adaptation of existing paths	9	1.8	10	160	330	€ 18'000
6	Sveti Martin/Marina - Poljana Loop	(Mali Lošinj) - Sv. Martin - Uv. Prilaka - Poljana east sea promenade - Camping Poljana - Poljana west sea promenade - Mali Lošinj	easy	low	x	x	x	x	x	x		x				x	Adaptation of existing path/road	9.3	4	6	125	155	€ 24'000
6B	Optional Poljana Play-Trail ⁴	Uvala Prilaka - Rt. Runjica - Camping Poljana	easy - intermediate	low-medium	x	x	x	x	x	x		x	x			x	New infrastructure on/next to existing road	1.8	1.8	40	-	-	€ 72'000
7	Osor Loop	Osor - Arci - Grmožaj - Loze - Osor	intermediate	medium		x	x	x	x	x	x	x				x	Adaptation of existing path	14.2	7	10	250	250	€ 70'000
8	Punta Križa Loop	Punta Križa - Peski - Sv. Andrija - Pogana - Lusare - Punta Križa	easy	medium	x	x	x	x	x	x	x	x				x	Adaptation of existing path/road	10.7	4.0	10	150	150	€ 40'000
-	Optional: Mobile Pumptrack	Mobile	all	-	x	x	x	x		x		x	x				New, mobile		fixed sum	estimation	-	-	€ 50'000
TOTAL short term (within 2 years)																	87.5	45.2	TOTAL short term			€ 1'310'000	
mid term (in 3-5 years)																							
9	Umpiljak - Veli descent	(Mali Lošinj) > Umpiljak > Podjavori Garden > Veli Lošinj > Mali Lošinj	difficult	medium			x	x	x	x		x	x			x	Restoration + adaptation of existing paths	4.3	3.5	15	115	235	€ 52'500
10	Losinj South + Ilovik Tour	(Mali Lošinj) > Pogled > Boniča kuće > Mrtvaška > (ferry) > Ilovik > Ulava Prišliga > Ulava Paržine > Ilovik > (ferry) > Lošinj	difficult	high			x	x	x	x	x	x				x	Restoration + adaptation of existing paths	22.8	11	10	510	510	€ 110'000
11	Osoršćica North lower descent	(Osor) - Sveti Gaudent (Rest.) - V. Tržić - Dragoline - Osor	difficult	high		x	x	x		x	x	x				x	Adaptation of existing path	11.6	5	10	110	370	€ 50'000
12	Osoršćica South descent	(Osor) - Mount Televrina - Sv. Nikola - Farbecov - (Nerezine) - M. Halmac - Lopari	difficult	high			x	x				x	x	x			Restoration + adaptation of existing paths	15.7	5	15	730	730	€ 75'000
13	Punta Križa middle Loop	(Punta Križa) - Opatija - Parhac - Murtovnik - Grmožaj - Drakovac - Smročje - Punta Križa	intermediate	medium		x	x	x	x	x	x					x	Adaptation of existing paths + partly new construction	14	10	5	205	205	€ 50'000
14	Skill Trails Podjavori ⁴	Podjavori Forest/Garden	intermediate - difficult	-	x	x	x	x	x		x	x				x	punctually	-	fixed sum	estimation	-	-	€ 30'000
15	Trail Center Nerezine/Osor (initial expansion) ⁴	Nerezine - M. Halmac - V. Tržić - Osor	all	-		x	x	x	x	x		x	x			x	Area	circa 30	fixed sum	20	-	-	€ 600'000
TOTAL mid term (within 5 years)																	98.4	39.4	TOTAL mid term			€ 967'500	
long term (in 5-8 years)																							
16	Trail Center Nerezine/Osor (second expansion)	Nerezine - M. Halmac - V. Tržić - Osor	all	-	x	x	x	x	x		x	x				x	Area	circa 30	fixed sum	20	-	-	€ 600'000
17	Osoršćica North upper descent	(Osor) - Mount Televrina - Kalek - Sveti Gaudent - (Osor)	very difficult	high			x	x				x	x	x			Expansion of existing path	19.1	2.7	30	40	330	€ 81'000
18	Pogled - Veli descent	(Mali Lošinj > Sv. Ivan) > Pogled > Zarita > Sveti Nikola > Veli Lošinj	difficult	medium			x	x	x	x		x	x				Restoration + adaptation of existing paths	10.75	4.05	20	50	230	€ 81'000
19	Susak Loop	Susak harbor - Arat - V. Straža - Mestova draga - Susak	intermediate	medium		x	x	x	x	x		x				x	Adaptation of existing paths + partly new construction	10.5	3.5	20	280	280	€ 70'000
20	Unije Loop	Unije - Rt. Arbit - Maračol - Army base viewpoint - Unije	intermediate	medium		x	x	x	x	x		x				x	Adaptation of existing path + partly new construction	15	6	10	230	230	€ 60'000
21	Punta Križa - Ustrine (regional connection)	(Punta Križa / Osor) - Grmožaj - Loze - Majka Bozja od Loze - Ustrine	intermediate	low		x	x	x	x	x	x						Adaptation of existing path	5.7	3	10	150	75	€ 30'000
22	Flow Trail Osoršćica (if cable car is realized)	Mount Televrina - Kalek - ? - Osor / Nerezine	intermediate	low		x	x	x	x	x		x	x				New infrastructure	7	7	60	-	460	€ 420'000
TOTAL long term (within 8 years)																	68.05	26.25	TOTAL long term			€ 1'342'000	
Total calculated investment in infrastructure																	253.95	110.85				€ 3'619'500	
Overall project management & process support during 8 years																	circa 10% of the investments for the infrastructure					€ 361'950	
Total budget Mountainbike-Destination Lošinj Island																							€ 3'981'450
Maintenance of the trail-infrastructure (goal: regionally established trail construction & maintenance crew)																	circa 5% of initial costs / per year						

Symbol explanation

¹ Total length of the routes; in some cases there are overlaps. Some sections are counted twice

² This is the calculation basis; single trail portion or newly constructed portion of the total length, where structural measures (extension, restoration, other measures, etc.) are necessary. Multiple used sections were calculated only once.

³ Cost estimation for initial investment incl. planning, approval procedure & construction / without overall project management / without maintenance

⁴ High degree of innovation/USP for short to medium-term implementation of these projects

Legend	Guest-Segments	Legened	Bike-Segments
FK	Families with Kids	CC	Cross-Country
SY	Sporty Youth	TO	Tour
SA	Sporty Adults	AM	All-Mountain
OE	Outdoor Enthusiasts	ED	Enduro
Ü60	Seniors	FR	Freeride
		DH	Downhill
		EB	E-Bike/Pedelec

Development of the concept by BikePlan AG in coordination with the following authorities, institutions and persons:

- Lošinj Tourist Board: Dalibor Cvitković, Matej Lučič and Team
- Municipality of Mali Lošinj: Ana Kučić, Jović Tanja, Boško Babać, Denis Popov
- Vertreter der lokalen Mountainbike-Szene: Bike point Lošinj (Emerik Ridolfo), Organisations-Kommittee Downhill Weltcup (Sebastijan Zmrzljak)
- Jadranka hotels and villas
- Losinja - Lošinskih plovidba turizam d.o.o.
- Camping Village Poljana
- Blue World institute
- Hunting societies
- Lošinj Museum
- Apoxyomenos Museum
- King adventures
- Junior Bike Rental

Translation: German to Croatian

INFA svetovanje Ines Vrenko Peruško s.p. | www.infa.si

Print:

Valmedia AG, Visp (Switzerland)

Image Sources:

Cover left: BikePlan AG

Cover right: Mike & Anne, www.honeytrek.com

Page 9, Picture top left: www.radkompetenz.at

Page 11, Picture top right: www.rockiesfamilyadventures.com

Page 17: 1. <https://bentonvillefilmfestival.com> | 2. www.bike-magazin.de |

3. BikePlan AG | 4. www.explorer-hotels.com

Page 18: 1. BikePlan Ag | 2. www.bikefixation.com |

3. mountainbike.leukerbad.ch | 4. Postauto Schweiz

Page 19, graphic top right: <https://taketrail.ch>

Impressum: Haibike/Lošinj Tourist Board

Further information:

BikePlan AG

Brückenweg 8

3930 Visp

027 510 50 10

contact@bikeplan.ch

www.bikeplan.ch